

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 24 mei 2022
(OR. en)

9453/22
ADD 2

ENER 225
CLIMA 234
TRANS 320
IND 195
ENV 499
COMPET 394
CONSOM 133
ECOFIN 502

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	19 mei 2022
aan:	het secretariaat-generaal van de Raad
nr. Comdoc.:	SWD(2022) 148 final - ANNEX
Betreft:	WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN – SAMENVATTEND VERSLAG bij MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S EU-strategie voor zonne-energie

Hierbij gaat voor de delegaties document SWD(2022) 148 final - ANNEX.

Bijlage: SWD(2022) 148 final - ANNEX

Brussel, 18.5.2022
SWD(2022) 148 final

**WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN – SAMENVATTEND VERSLAG**

bij

**MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ
VAN DE REGIO'S**

EU-strategie voor zonne-energie

{COM(2022) 221 final}

OPENBARE RAADPLEGING – SAMENVATTING

EU-STRATEGIE VOOR ZONNE-ENERGIE

De Europese Commissie kondigde in het werkprogramma van de Commissie voor 2022 voor het eerst haar voornemen aan om een mededeling vast te stellen waarin een strategie voor zonne-energie in de EU wordt uitgestippeld. Bij de voorbereiding van dit initiatief bestonden de voornaamste activiteiten met betrekking tot de raadpleging van belanghebbenden uit een onlineverzoek om input en een openbare raadpleging, die op 18 januari op de raadplegingswebsite van de Commissie “Geef uw mening” werden gepubliceerd en gedurende twaalf weken beschikbaar waren voor feedback. Naast de onlineraadplegingsactiviteiten heeft de Commissie ook een virtuele conferentie van belanghebbenden op hoog niveau over de EU-strategie voor zonne-energie georganiseerd, evenals drie workshops op technisch niveau.

De raadpleging was bedoeld om van de lidstaten, belanghebbenden en burgers feedback te krijgen over de voorgestelde reikwijdte en inhoud van de strategie, alsook over aanvullende elementen die de strategie zou moeten bestrijken. De belangrijkste beoogde belanghebbenden waren overheidsinstanties; zonne-energiebedrijven zoals productfabrikanten, projectontwikkelaars of ondernemingen die verband houden met de integratie van zonne-installaties, zoals aggregators, of aanbieders van digitale oplossingen, met inbegrip van kmo's; energiegemeenschappen; consumentenverenigingen; niet-gouvernementele organisaties; onderzoeks- en innovatieorganisaties en personen die zonne-energie produceren of verbruiken of er gewoon in geïnteresseerd zijn.

Dit document mag uitsluitend worden beschouwd als een samenvatting van de bijdragen die de belanghebbenden tijdens dit raadplegingsproces hebben geleverd. Het mag in geen geval worden beschouwd als het officiële standpunt van de Commissie of haar diensten en is derhalve niet bindend voor de Commissie. De reacties op de raadplegingsactiviteiten kunnen niet worden beschouwd als een representatieve steekproef van de standpunten van de EU-bevolking.

Bereik van deelnemende belanghebbenden

De input van de belangrijkste beoogde belanghebbenden werd ontvangen via reacties op de openbare raadpleging, opmerkingen bij het verzoek om input en door deelname aan de evenementen voor belanghebbenden. Er was een hoge participatie van zonne-energiebedrijven op alle niveaus (van micro- tot grote ondernemingen) en vertegenwoordigers van verschillende sectoren op het gebied van zonne-energietechnologie (geconcentreerde zonne-energie, fotovoltaïsche zonne-energie, thermische zonne-energie enz.), evenals hernieuwbare gemeenschappen, en burgers die zich bezighouden met en/of geïnteresseerd zijn in zonne-energie. Ook hebben verschillende consumentenverenigingen, niet-gouvernementele organisaties en onderzoeks- en innovatieorganisaties opmerkingen of feedback verstrekt. De deelname van overheidsinstanties, zowel op nationaal als op lokaal niveau, was beperkt.

Hulpmiddelen en methode

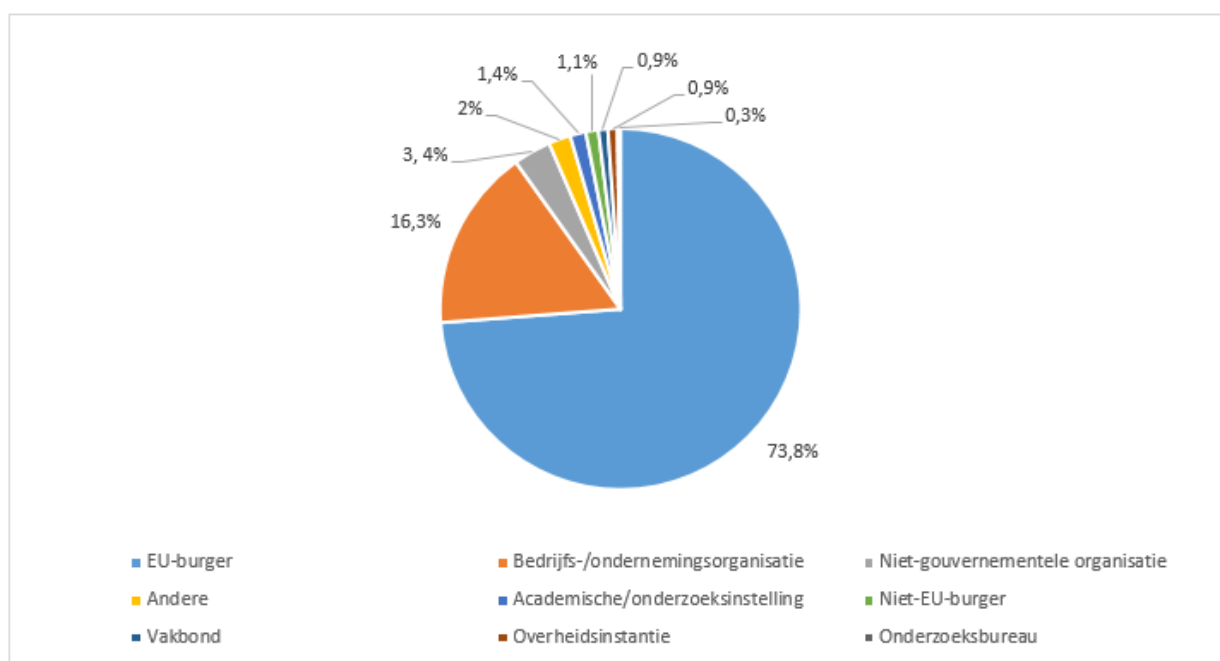
Er is een kwantitatieve en kwalitatieve analyse uitgevoerd van de antwoorden op de openbare raadpleging en de ontvangen opmerkingen op het verzoek om input, waaronder van de

bijgevoegde standpuntnota's. De antwoorden op de meerkeuzevragen in de openbare raadpleging zijn verwerkt met behulp van de hulpmiddelen voor kwantitatieve gegevensanalyse in EU Survey. De kwalitatieve antwoorden (op de open vragen en de bijgevoegde standpuntnota's) werden verzameld en apart van de kwantitatieve gegevens gescreend. De opmerkingen bij het verzoek om input zijn op grond van de gedane beweringen geclassificeerd en gekwantificeerd.

Verzoek om input

Op het verzoek om input hebben 447 personen of entiteiten gereageerd. 92 bijdragen waren echter herhalingen en bij 44 bijdragen werd niet ingegaan op het onderwerp in kwestie. Het werkelijke aantal substantiële bijdragen was dan ook 311.

De overgrote meerderheid van de reacties kwam van burgers (266, waaronder 4 van niet-EU-burgers) en bedrijfs-/ondernemingsorganisaties (58), niet-gouvernementele organisaties (12), academische/onderzoeksinstituten (5), onderzoeksbureaus (1), vakbonden (3), overheidsinstanties (3) en anderen (7).

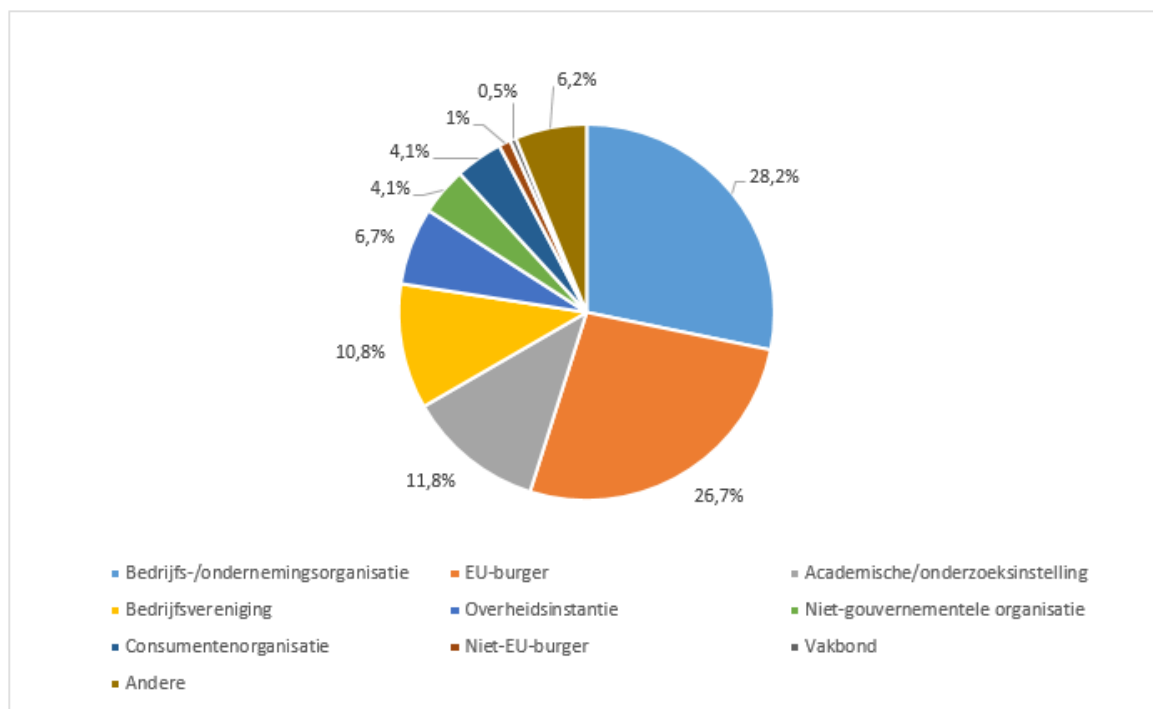

Vragenlijst van de openbare raadpleging

De vragenlijst voor de openbare raadpleging trok in totaal 190 deelnemers, van wie de meeste bedrijfs-/ondernemingsorganisaties (55) en EU-burgers (52) zijn. De overige respondenten vertegenwoordigden academische/onderzoeksinstituten (23), bedrijfsverenigingen (21), overheidsinstanties (13), niet-gouvernementele organisaties (8), consumentenorganisaties (3), niet-EU-burgers (2), vakbonden (1) en anderen (12). Daarnaast verklaarden 12 respondenten een energiegemeenschap te vertegenwoordigen en gaven 49 respondenten aan eigenaar(s) te zijn van decentrale en kleinschalige opwekking van zonne-energie.

Wat betreft het door de deelnemers opgegeven land van herkomst, gaven er 44 Spanje aan, 38 Duitsland, 18 Frankrijk, 14 België en Italië, 8 Nederland, 7 Zweden, 5 Oostenrijk, Portugal en Polen, 4 Griekenland, 2 Tsjechië, Denemarken, Estland, Ierland, Hongarije en Malta en 1 Bulgarije, Finland, Litouwen, Roemenië en Slovenië. Van respondenten buiten de EU hebben

3 Noorwegen als land van herkomst aangegeven, 2 Zwitserland en Turkije, 1 Brazilië, China, Israël en het Verenigd Koninkrijk.

Op de vraag met welke technologieën ze werkten (respondenten konden meer dan één optie kiezen), was de meest gekozen technologie fotonvoltaïsche zonne-energie, hetzij gedistribueerd (87) of op nutschaal (78), gevolgd door thermische zonne-energie, hetzij voor huishoudelijk gebruik (40), voor industrieel of agrarisch gebruik (39) of stadsverwarming (29), terwijl geconcentreerde zonne-energie (CSP) door 59 respondenten werd geselecteerd.

Resultaten van de openbare raadpleging

Verzoek om input

De overgrote meerderheid van de respondenten, te weten 290, was vóór een versnelde inzet van zonne-energie, terwijl 21 respondenten tegen waren, van de 311 substantiële bijdragen. De meesten van hen adviseerden grootschalige inzet van zonne-energie in gebouwen, vereenvoudiging van wetgeving en meer economische ondersteuning. Sommigen uitten hun bezorgdheid over de concurrentie op het gebied van landgebruik met de landbouw, over het milieu en de veiligheid in de toeleveringsketen.

De deelnemers (77) wezen op de administratieve last als het belangrijkste knelpunt voor de ontwikkeling van zonne-energieprojecten, wat erop wijst dat er kortere en eenvoudigere administratieve procedures nodig zijn. Sommige deelnemers (60) wezen ook op de behoefte aan meer steun in de vorm van financiering, leningen of belastingverlagingen.

Sommige respondenten gaven aan dat gebouwen hernieuwbare energie moeten produceren en zeer energiezuinig moeten zijn, wat vervolgens de energiekosten voor huishoudens zou verlagen. Om dit te realiseren, drongen ze aan op een versnelde integratie van zonne-energie op daken, balkons, gevels, muren of andere onderdelen van nieuwbouwprojecten, evenals tijdens renovaties van openbare of particuliere gebouwen (85). Anderen koppelden de ontwikkeling van zonne-energie in gebouwen aan de integratie van e-mobiliteit en stelden voor om de

invoering van parkeer-/laadstations voor elektrische voertuigen te versnellen, ook langs snelwegen. Andere deelnemers steunden energiegemeenschappen en zelfconsumptie als instrumenten om de decentrale productie van zonne-energie te bevorderen (28) en om het grote publiek te informeren over de voordelen en levensvatbaarheid van zonne-energie (9).

Verskillende respondenten gaven aan dat opslagsystemen de beste oplossing zijn om meer flexibiliteit in het beheer van de opwekking van hernieuwbare energie mogelijk te maken en om 's nachts in energie te voorzien (40). Sommige deelnemers noemden de noodzaak om andere zonnetechnologieën, zoals CSP (10) en thermische zonne-energie (15), te stimuleren en niet alleen fotonvoltaïsche panelen. Een van de belangrijkste geconstateerde uitdagingen was de ontwikkeling van een personeelsbestand dat over de benodigde kennis, vaardigheden en competenties beschikt (7).

Wat de milieuaspecten betreft, eisten verschillende deelnemers strengere duurzaamheidsnormen en onderzoek naar hulpbronnefficiënte productie en recycling (30). Wat betreft tweevoudig ruimtegebruik, pleitten velen voor de bevordering van agro-PV (34). Een klein aantal respondenten steunde de productie van zonnepanelen in de EU (“made in Europe”) (18) als een manier om ervoor te zorgen dat in de EU geïnstalleerde PV-producten aan hoge milieunormen voldoen, niet door dwangarbeid worden geproduceerd en de veerkracht van de toeleveringsketen versterken.

Vragenlijst van de openbare raadpleging

De vragenlijst voor de openbare raadpleging bevatte in totaal 26 vragen, waarvan het merendeel meerkeuzevragen betrof, maar er waren ook enkele open vragen opgenomen. De vragen hadden betrekking op drie hoofdonderwerpen: 1) het versnellen van de uitrol van zonne-energieprojecten, 2) het vergemakkelijken van de systeemintegratie van de productie van zonne-energie en 3) het verbeteren van duurzaamheid, veerkracht, concurrentievermogen, innovatie en transparantie in de waardeketen van zonne-energie. Het is vermeldenswaard dat de meesten van de 190 respondenten niet alle vragen volledig hebben beantwoord.

In het eerste deel van de vragenlijst werden vergunningsprocedures door het grootste aantal deelnemers (45) aangemerkt als de belangrijkste belemmering voor fotonvoltaïsche projecten, gevolgd door problemen met de netaansluiting (43) en het regelgevend kader (42). Aan de andere kant werd het gebrek aan publieke acceptatie door het grootste aantal deelnemers als de minst belangrijke belemmering gezien (32). Wat CSP-projecten betreft, werd het regelgevingskader door het grootste aantal deelnemers (51) als de belangrijkste belemmering aangemerkt.

Wat betreft de factoren die de businesscase van nieuwe zonne-PV-projecten op nutsschaal negatief beïnvloeden, wees het grootste aantal deelnemers (44) op de onzekerheid over het toekomstige regelgevingskader als de belangrijkste belemmering, gevolgd door onzekerheid over toekomstige steunregelingen (40) en gebrek aan stimulansen voor opslag “achter de meter” in combinatie met zonne-energieprojecten (38). Op dezelfde vraag voor grootschalige CSP-projecten wees het grootste aantal deelnemers (49) op veilingsystemen die ontoereikend zijn om een gelijk speelveld te garanderen, gevolgd door onzekerheid over het toekomstige regelgevingskader (46).

Deelnemers wogen ook het belang af van de factoren die de inzet van kleine zonne-installaties in gebouwen met één unit belemmeren. Het grootste aantal deelnemers (41) wees op de afwezigheid van (of lage vergoeding voor) de verkoop van het overschot van de geproduceerde elektriciteit. Voor installaties in gebouwen met meerdere eenheden koos het grootste aantal deelnemers (41) het regelgevend kader en het kader voor overheidssteun als belangrijkste negatieve factor, gevolgd door het wettelijk kader voor besluitvorming in gebouwen in mede-

eigendom met gemeenschappelijke daken en gevels (38). Ongeveer veertig respondenten hebben deze twee vragen niet volledig beantwoord. Bovendien waren de meeste respondenten het erover eens dat er zonder nettobemeterings-/nettofactureringsystemen, een gebrek aan stimulansen voor kleine installaties zou zijn en het grootste aantal respondenten (32 van de ongeveer 100 deelnemers die deze vraag beantwoordden) wees op geldende nettatarieven en heffingen als belangrijkste negatieve factor.

Wat betreft de factoren die energiegemeenschappen ervan weerhouden hun rol bij het opwekken, delen en verkopen van zonne-energie volledig te vervullen, hebben veel respondenten geen volledig antwoord gegeven (ongeveer 90). Van degenen die dat wel deden, noemde het grootste aantal respondenten (40) de starre en tijdrovende aanbestedingsprocedures voor subsidies als de belangrijkste factor en de vergunningsprocedures om energiegemeenschappen op te richten (ook 40).

Respondenten beoordeelden ook de factoren die zonne-installaties in industriële gebieden/faciliteiten in de weg staan. Het grootste aantal (37), rekening houdend met het feit dat ongeveer 70 respondenten deze vraag niet hebben beantwoord, koos voor de impact van het regelgevend en ondersteunend kader op de businesscase, gevolgd door het gebrek aan langetermijnperspectief dat nodig is om grote investeringsbeslissingen te nemen, het gebrek aan prikkels om meer hernieuwbare energie te gebruiken en problemen met de netaansluiting (elk 33). Anderzijds werd het lage potentieel voor elektrificatie van activiteiten niet als een obstakel gezien, aangezien het grootste aantal respondenten (54) dit als de minst belangrijke negatieve factor beschouwde.

Met betrekking tot thermische zonne-installaties wees het grootste aantal respondenten (32), rekening houdend met het feit dat ongeveer 100 respondenten deze vraag niet volledig hebben beantwoord, op het regelgevend kader en het kader voor overheidssteun, gevolgd door degenen die de ongunstige omstandigheden signaleerden voor de aansluiting van hernieuwbare bronnen op het verwarmingssysteem (30).

Om overheidsinstanties aan te moedigen zonne-energie te installeren in de gebouwen of op de grond die zij bezitten of leasen, koos het grootste aantal respondenten (83) voor het vaststellen van streefcijfers voor installaties voor hernieuwbare energie in openbare gebouwen als het meest geschikte instrument, gevolgd door degenen die voorstander waren van wettelijke mandaten (69). Ongeveer zestig respondenten hebben deze vraag niet volledig beantwoord.

Primaire landbouwproducenten, waaronder boeren en landbouwverenigingen, werden gevraagd of ze hadden geïnvesteerd of van plan waren te investeren in zonne-energie op hun boerderij. Van de 22 respondenten reageerden 10 positief en de meesten van hen (6) meldden dat het deel uitmaakte van een nettobemeterings-/nettofactureringsstelsel. De meerderheid van degenen die niet hadden geïnvesteerd en/of niet van plan waren te investeren (12 in totaal), noemden het gebrek aan financiering als de belangrijkste reden voor hun beslissing (6).

Wat betreft de wijzigingen in de regelgeving die nuttig zouden zijn om een meer ondersteunend kader tot stand te brengen voor aanvullende decentrale fotovoltaïsche capaciteit op andere locaties dan gebouwen, presenteerden ongeveer zestig deelnemers hun ideeën. De reacties waren vrij uiteenlopend, maar over sommige onderwerpen waren enkele deelnemers het wel eens, zoals het stimuleren van de inzet van agro-PV door er een specifiek kader voor te ontwikkelen, het verhogen van financiële steun (steunregelingen, belastingverlagingen enz.) of het verkorten en vereenvoudigen van vergunningsprocedures.

De grote meerderheid van de respondenten (145) was van mening dat problemen met compatibiliteit/interoperabiliteit tussen componenten van fotovoltaïsche installaties op zonne-energie, of systemen voor de productie en opslag van zonne-energie de keuze van de klant in

apparatuur beperken tot een specifieke leverancier, fabrikant of productlijn. Van de 78 respondenten gaven 45 het/de incompatibele communicatieprotocol/-standaard als reden aan.

De vraag over maatregelen om de systeemintegratie van de productie van zonne-energie te vergemakkelijken, werd door ongeveer zestig respondenten niet volledig beantwoord. Het grootste aantal respondenten (101) was van mening dat het kleine producenten van zonne-energie zou moeten worden toegestaan om op zowel de groothandels- als de detailhandelsmarkt te verkopen.

Een meerderheid van de respondenten gaf aan geen flexibiliteitsdiensten te leveren aan de lokale elektriciteitssysteembeheerder (74 van de 122 die antwoordden). Wat betreft belemmeringen voor het aanbieden van flexibiliteitsdiensten (bv. via vraagresponso) aan de lokale elektriciteitssysteembeheerder, noemde het grootste aantal respondenten (51) het ontbreken van lokale markten of peer-to-peer handelsmogelijkheden als de belangrijkste belemmering, gevolgd door de dominantie van de markt door grote nutsbedrijven (38).

De meerderheid van de respondenten (102 van de in totaal 117 antwoorden) was het ermee eens dat kleinschalige producenten van zonne-energie op zowel de groothandels- als de detailhandelsmarkt zouden moeten mogen verkopen. Het grootste aantal respondenten (51) wees op het ontbreken van lokale markten, peer-to-peer handelsmogelijkheden enz. als de belangrijkste belemmering die een dergelijke marktdeelneming verhindert. Ongeveer honderd deelnemers hebben echter niet alle belemmeringen beoordeeld.

Er waren meer respondenten die geen accu/batterij hadden geïnstalleerd voor hun huishoudelijke of zakelijke behoeften dan respondenten die dit wel hadden gedaan (79 versus 51). De belangrijkste reden voor de installatie was om het verbruik beter af te stemmen op de productie van zonne-energie (37) en de afhankelijkheid van het net te verminderen (36); de meesten die dit niet hadden gedaan, vonden het te duur voor de toegevoegde waarde ervan (39). Wat betreft netwerkcommunicatie van een decentraal fotonvoltaïsch systeem, waren de meeste deelnemers die reageerden van mening dat een gemeenschappelijk formaat voor gegevens nodig was (87 van de 106 antwoorden) en, wat betreft die gegevensproductie, vonden de meeste respondenten die antwoordden dat het dicht bij de tijdsintervallen van elektriciteitsmarkten of dichter bij realtime moet liggen (78 van de 99 antwoorden).

Wat betreft de vragen met betrekking tot de waardeketen was de meerderheid van de respondenten (tussen 121 en 150) van mening dat het relevant zou zijn om maatregelen toe te passen die meer transparantie vereisen en kwantitatieve eisen te stellen (op het gebied van koolstofvoetafdruk, ecologische duurzaamheid en arbeidsvoorwaarden) voor zonne-energieproducten/-systemen die in de EU worden verkocht. Een grote meerderheid van de respondenten (151) was van mening dat de afhankelijkheid van de EU van geïmporteerde producten/materialen in de zonne-energiesector kwetsbaarheden of risico's creëert voor het versnellen van de uitrol van zonne-energie, en veel deelnemers (142) achtten het waarschijnlijk dat uitdagingen in de toeleveringsketen op middellange termijn aanzienlijke gevolgen zouden hebben voor de beschikbaarheid van kosteneffectieve zonne-energieoplossingen op de EU-markt.

Op de vraag om de belangrijkste belemmerende factoren te selecteren die de capaciteit van de EU om intellectueel eigendom en innovatie te genereren met betrekking tot de waardeketen van zonne-energie, werd de beperkte grootschalige productie in de EU het vaakst gekozen (99). Wat betreft de sectoren van de PV-toeleveringsketen met het meeste potentieel om het concurrentievermogen van de EU-industrie te vergroten, wezen de respondenten vooral op nieuwe technologieën, zoals heterojunctie-, perovskiet- of tandemcellen (66), maar ook op de productie van modules (56) en cellen (55) en de fabricage van apparatuur (54). Wat betreft

maatregelen die zouden bijdragen aan de duurzaamheid, het concurrentievermogen en de veerkracht van de EU-waardeketen voor zonne-energie, koos het grootste aantal respondenten (76) toegang tot gunstige financieringsvoorwaarden als de maatregel met het grootste potentieel, gevolgd door de start van een proces van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang in de zonne-energiesector (69) en door steun aan de ontwikkeling van grootschalige productiefaciliteiten, onder meer door versnelde vergunningverlening (64).

Standpuntnota's

De Europese Commissie heeft 35 documenten ontvangen met samenvattingen of standpunten over zonne-energie van een reeks organisaties, waaronder overheidsdiensten, bedrijven, distributie- en transmissiesysteembeheerders, de particuliere sector en burgerverenigingen enz. De berichten die via dit kanaal werden verzonden, waren in grote mate een herhaling van de via de vragenlijst ontvangen antwoorden. Dit deel vat dus de eisen samen die in deze documenten werden voorgesteld en die niet in de bovenstaande samenvatting zijn weergegeven.

Een aspect waarvoor dit kanaal nieuwe perspectieven bood, waren de sociale implicaties van het gebruik van zonne-energie, in termen van het bestrijden van energiearmoede, het ondersteunen van collectief eigen verbruik, het aanpakken van de moeilijkheden waarmee huurders worden geconfronteerd bij het verkrijgen van toegang tot hernieuwbare energie enz. Belanghebbenden stelden steunregelingen voor die gericht zijn op huishoudens met een laag inkomen die de initiële investering die nodig is voor de installatie van zonne-energie niet kunnen betalen of op het opzetten van mechanismen die voorzien in stimulansen voor zowel verhuurders als huurders. Om de installatie van zonne-energie in gebouwen met meerdere eenheden te vergemakkelijken, stelden zij voor om de besluitvormingsregels in deze gebouwen te herzien zodat besluiten sneller en eenvoudiger kunnen worden genomen, bijvoorbeeld bij gewone meerderheid. Om het eigen verbruik te bevorderen, hebben belanghebbenden voorgesteld ervoor te zorgen dat prosumenten van leverancier kunnen veranderen, wat de concurrentie zal verhogen met betrekking tot de vergoeding van de elektriciteit die zij aan het net leveren; bovendien verzochten sommigen dat deze vergoeding minstens even hoog zou zijn als de elektriciteitsmarktprijs. De noodzaak van een kleine installatie om volledig betrokken te zijn bij de elektriciteitsmarkten werd ook als noodzakelijk beschouwd om decentrale invoering te bevorderen. Andere belanghebbenden wezen erop dat de plaatsing op daken in sommige gevallen wordt geblokkeerd door lokale regelgeving met betrekking tot het externe aspect van gebouwen en vroegen om vereenvoudiging en verkorting van de vergunningverlening voor dergelijke installaties. Er werd ook verzocht om de afschaffing van bepaalde belastingen in het geval van eigen verbruik en het delen van elektriciteit, evenals de herziening van de nettarieven om decentrale uitrol van zonne-energie aan te moedigen. Ook werd benadrukt dat de bestaande EU-wetgeving inzake gemeenschappen voor hernieuwbare energie volledig moet worden uitgevoerd.

Tegelijkertijd hebben veel belanghebbenden oplossingen voorgesteld om de inzet van grootschalige installaties te bevorderen, zoals een nationaal mechanisme om geschikte gebieden te identificeren, of flexibiliteit bij de uitvoering van milieuwetgeving, waarbij gebruikgemaakt wordt van bestaande afwijkingen op basis van het algemeen belang. Tegelijkertijd stelde een groot aantal belanghebbenden voor om obstakels in verband met tweevoudig ruimte- of oppervlaktegebruik holistisch aan te pakken, waarbij regelgeving voor verschillende sectoren, namelijk energie enerzijds, en bouw, landbouw, infrastructuur enz. anderzijds, wordt bestreken.

Sommige nationale regeringen en nutsbedrijven benadrukten ook dat de Europese Unie het recht van de lidstaten om te beslissen over hun energiebeleid moet respecteren en geen aanvullende wetgeving in deze sector moet voorstellen. Ondertussen benadrukten lokale

overheden dat de ultraperifere regio's van de EU afhankelijk zijn van geïsoleerd gelegen energiesystemen, terwijl op grond van artikel 349 VWEU hun energiesoevereiniteit wordt beschermd. Dit vertaalt zich in de noodzaak om zowel installaties voor hernieuwbare energie als opslagoplossingen te ontwikkelen. De bestaande belemmeringen voor de implementatie van opslag werden ook onderstreept door andere belanghebbenden.

Sommige industriële sectoren gebruikten dit kanaal om hun eisen kenbaar te maken. Er werd gesteld dat zonnewarmte verdere ondersteuning nodig heeft, bijvoorbeeld om op grotere schaal te worden toegepast om sommige industriële processen waar het potentieel groot is, maar de voortgang traag verloopt, koolstofarm te maken. De sector geconcentreerde zonne-energie was bijzonder actief en vroeg om specifieke steun voor hernieuwbare bronnen die voor netstabiliteit zorgen, waaronder CSP.

Ten slotte stelde de sector van de zonne-energieproductie een reeks eisen. Deze omvatten het erkennen van de industrie als een strategische sector voor de EU, het verlenen van toegang tot financiering (onder meer via een belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang), het vaststellen van een doelstelling op EU-niveau voor de productiecapaciteit, het beëindigen van de huidige antidumpingrechten op bepaalde onderdelen die nodig zijn voor de productie van PV-producten.

Voorlichtingsbijeenkomsten

Naast de bovengenoemde activiteiten heeft de Commissie op 29 maart een virtuele conferentie van belanghebbenden op hoog niveau over de EU-strategie voor zonne-energie georganiseerd, waaraan ongeveer 250 deelnemers deelnamen. Onder de sprekers bevonden zich vertegenwoordigers op hoog niveau van de EU-instellingen en actoren uit de zonne- en thermische sector van de EU: industrie, burgerorganisaties, regelgevers, analisten, onderzoekers en het maatschappelijk middenveld. Er was unanieme steun voor het versnellen en vergemakkelijken van de uitrol van zonne-installaties, terwijl de milieu- en sociale normen op een hoog niveau worden gehouden. Het belang van tweevoudig ruimtegebruik werd door de meeste deelnemers onderstreept. Versterking van de Europese toeleveringsketen werd ook als belangrijk benadrukt, hoewel er geen consensus was over welke maatregelen op EU-niveau zouden kunnen worden genomen om de weg hiervoor te bereiden. Er werd gesproken over gedecentraliseerde uitrol onder leiding van burgers als een belangrijk onderdeel voor de toekomst, bijvoorbeeld gebaseerd op energiegemeenschappen.

De Commissie heeft ook deelgenomen aan drie technische workshops over specifieke onderwerpen met onderzoekers en belanghebbenden uit de industrie:

- Tijdens de eerste workshop, over in woningen geïntegreerde PV (BIPV), benadrukten belanghebbenden dat BIPV-producten een dubbele certificeringsprocedure moeten doorlopen, als bouwproducten en als elektriciteitsproducten, en dat er in de EU geen homogene productcertificeringsprocedures bestaan.
- Tijdens de tweede workshop, over kansen en belemmeringen voor de productie-industrie van fotovoltaïsche zonne-energie, wezen belanghebbenden erop dat, hoewel innovatie een belangrijk voordeel van de EU blijft, het gebrek aan productie de innovatieomgeving minder concurrerend maakt. Toegang tot financiering werd voorgesteld als de belangrijkste behoefte om de productie uit te breiden vanwege de concurrentie door geïmporteerde producten, die volgens de belanghebbenden het resultaat is van een ongelijk speelveld op internationaal niveau.
- Tijdens de derde workshop, met vertegenwoordigers van de sector geconcentreerde zonne-

energie (zowel de elektriciteits- als de thermische sector), brachten belanghebbenden hun standpunt naar voren dat CSP niet zou hoeven concurreren met fotovoltaïsche zonne-energie op basis van kosten, aangezien dit extra systeemwaarde oplevert in de vorm van thermische opslag en bijvoorbeeld 's nachts elektriciteit kan leveren. Daarom riepen ze op tot veilingontwerpen die de voordelen van aan-/uitschakelbare hernieuwbare energie erkennen.

Conclusies

De resultaten van de openbare raadpleging komen grotendeels overeen met de belangrijkste doelstellingen van het initiatief. Uit de resultaten bleek een overweldigende steun voor een versnelde invoering van zonne-energie in de EU en voor een grotere rol van de EU-zonne-industrie in dit proces.

Het is belangrijk om te benadrukken dat sommige via dit raadplegingsproces geuite verzoeken zullen worden aangepakt via andere lopende of geplande initiatieven door de Europese Commissie. Met name via het parallelle initiatief voor snellere vergunningverlening voor projecten op het gebied van hernieuwbare energie, aangezien dit grotendeels werd aangemerkt als de belangrijkste belemmering voor een versnelde invoering. Andere kwesties houden verband met de volledige uitvoering van de bestaande EU-wetgeving en met de voorstellen die in 2021 zijn gedaan via het pakket Fit for 55, met inbegrip van de voorgestelde herziening van de richtlijn hernieuwbare energie.

Een kernonderdeel van dit initiatief is dat alle vormen van inzet nodig zijn om de EU-doelstellingen voor hernieuwbare energie te halen, een aanpak die duidelijk wordt versterkt door de resultaten van het raadplegingsproces. Grootschalige inzet is noodzakelijk en moet verenigbaar zijn met ander landgebruik en met strenge milieunormen; innovatieve vormen van inzet, in combinatie met landbouw of vervoersinfrastructuur, moeten ook worden bevorderd; tot slot, om de gedecentraliseerde inzet onder leiding van burgers en gemeenschappen te ondersteunen, moet een reeks prikkels worden ingevoerd en moeten onnodige belemmeringen worden weggenomen.

Ten slotte bevestigde de raadpleging een zeer grote steun onder belanghebbenden voor een grotere rol van de zonne-energie-industrie in de EU, hetzij op basis van de economische voordelen die dit zou opleveren, hetzij op basis van de wens om de huidige afhankelijkheid van invoer te verminderen. Er is een arsenaal aan instrumenten beschikbaar die de EU kan gebruiken om de weg te bereiden voor dit proces. Bovendien bleek uit de raadpleging een duidelijke vraag naar zonne-energieproducten die voldoen aan hoge duurzaamheidsnormen.